

стоките за търговия, а също и на малките деца, а нощем жените и децата са могли да спят отдолу, като каруцата им служела за подслон при лошо време.

Ромската жена и семейството ѝ вече не чергарстват, както по-рано, а пътуват с автомобили с прикачени към тях каравани. Тя живее смесено с околното население в къщи или жилищни блокове или в отделни ромски селища, но е запазила спомена си за прекрасните изписани каруци.

В миналото ромската жена си е изкарвала прехраната с музика, танцувала е, предсказвала е бъдещето, като е гледала на ръка и кафе, лекувала е с магии, пишела е писма – редки за тогавашното време. С течение на времето обаче отношението към ромската жена се променя. Обвиняват я в кражби и измами, във „връзка с дявола“. Животът ѝ станал труден. Независимо от всички тези преследвания, тя успяла да запази своята етническа принадлежност. По-късно, през епохата на просвещението, властите променят отношението си към нея и започват да полагат специални грижи за нейното приобщаване към обществото, за повишаването на жизнения ѝ стандарт и образованието ѝ. Била задължена да смени името си, да се облича като околните, да не говори езика си, да живее на едно място и да работи на полето или да се изхранва от занаята си. Една ромска жена вече има правото да търси и да открие своето място: според способностите си и умението си, според заслугите си да се изяви по достоен начин в обществената надстройка на държавата, в която живее. Тя е израснала в мизерия, опознала е трудностите на живота. Всеизвестна е склонността ѝ към свобода. Ромската жена е всеотдайна, състрадателна, трудолюбива, искрена и пълна с обич към децата си. Макар и много често безработна, тя желае детето ѝ да е грамотно, ученолюбиво и трудолюбиво. Тя живее с мечтите си, с надеждата, че ще успее в живота си. В представата на хората ромската жена има странен характер. Изглежда, че има семпъл духовен свят, но той всъщност е много богат. Тя си има свой свят, недостъпен за околните, изпълнен с мистика, с романтика, с песни и танци, с фолклор и традиции, предавани от уста на уста и запазени през вековете. Обичаите на ромската жена обикновено повтарят обичаите на средата, в която живее. Тя има удивителна способност да заема обичаите и обредите на околните и да ги изпълнява, дори когато другите са ги забравили. Заедно с това тя внася свой елемент в празнуването им – голяма жизненост, много музика, пъстрота и тържественост. Сред любимите ѝ празници са 8 април – международен ден на ромите, 10 юни – международен ден на ромската жена, 6 май – Гергьовден, 14 януари – Василица, както и Тодоровден – денят на конете.